

T.C.

ANKARA

7. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/1997

KARAR NO : 2016/1382

REKABET KURUMU

Tarih : 27.09.2016

Sayı : 5695

DAVACI : OMV PETROL OFİSİ A.Ş

VEKİLLERİ : AV. PELİN ERKUT, AV. DİLEK BEKTAŞOĞLU SANLI
Cumhuriyet Cad. Cumhuriyet Apt. Kat:3 D:5 Elmadağ
Beyoğlu/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI - ANKARA

VEKİLİ : AV. MEHMET METE BAŞBUĞ - Aynı yerde

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirketin Golden Unlu Lokantacılık Pet. İnş. Taş. Turz. Teks. San. Tic. Ltd. Şti. ile arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde düzenlenen istisnadan ve grup muafiyetinden yararlanamayacağı ve bu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet de tanınamayacağını tespiti ve gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde tarafların aralarındaki dikey ilişkiyi sonlandırmaları gerektiği yolundaki 18.03.2015 tarih ve 15-12/158-71 sayılı Rekabet Kurulu Kararının; taşınmaz maliki ile hiçbir ilişkisi bulunmayan üçüncü bir kişiyle bayilik sözleşmesi yapıldığı, yapılan anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanması gerektiği, Kurumun yeni bir dikey ilişkinin varlığını kabul ettiği ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlemin usul ve hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerekeceği ve 06.10.2015 tarihli ve 15-37/569-191 sayılı Rekabet Kurulu Kararıyla davanın konusuz kaldığı savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 7. İdare Mahkemesi'nce duruşma için önceden belirlenen 28/04/2016 günü davacı vekili Av. Pelin Erkut ile davalı idare vekili Av. Mehmet Mete Başbuğ'un geldikleri görülerek, açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek ve dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü:

Dava; davacı şirketin Golden Unlu Lokantacılık Pet. İnş. Taş. Turz. Teks. San. Tic. Ltd. Şti. ile arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde düzenlenen istisnadan ve grup muafiyetinden yararlanamayacağı ve bu dikey ilişkiye 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet de tanınamayacağını tespiti ve gerekçeli kararın tebliği tarihinden itibaren 30 (otuz) gün içinde tarafların aralarındaki dikey ilişkiyi sonlandırmaları gerektiği yolundaki 18.03.2015 tarih ve 15-12/158-71 sayılı Rekabet Kurulu Kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesinin ilk fıkrasında, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte olan teşebbüslerarası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtilmiş, ikinci fıkrasında bu hâllerin neler olduğu sayılmıştır.

Kanun'un 5. maddesinin ilk fıkrasında, "Kurul, aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı hâlinde teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4. madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebilir." denildikten sonra, bunun koşulları, "a) Malların üretim ve dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması, b) Tüketicinin bundan yarar

T.C.

ANKARA

7. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/1997

KARAR NO : 2016/1382

sağlaması, c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması, d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması" olarak sayılmıştır. Bu maddenin son fıkrasında da, Kurul'un birinci fıkrada gösterilen şartların gerçekleşmesi hakkında, belirli konulardaki anlaşma türlerine bir grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve bunların şartlarını gösteren tebliğler çıkarılabileceği ifade edilmiştir.

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesindeki yasaklamadan, üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmaların (dikey anlaşmaların), Kanununun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak grup olarak muaf tutulma koşulları belirlenmiştir. Tebliğ'de "Anlaşmaları Grup Muafiyeti Kapsamı Dışına Çıkaran Sınırlamalar" 4. maddede düzenlenmiş ve "Rekabet Etmeme Yükümlülüğü" başlıklı 5(a) maddesinde Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı kurala bağlanmıştır. Diğer taraftan, konuyla ilgili sözleşmeler ile kira sözleşmelerinin tamamının tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi, söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır. Bunun yanında 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde, anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine veya bu yükümlülüğün anlaşmanın asli bir parçası olduğu hallerde anlaşmanın tamamına yönelik olarak getirilen beş yıllık grup muafiyeti sınırına ilişkin olarak bir istisna düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme, "Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdüreceyse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar." şeklindedir. 2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 39. paragrafında ise, "Tebliğ'in 5 inci maddesi ile getirilen bu istisna, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan aynı ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiçbir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlıdır. Muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması halinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzaması söz konusu değildir." şeklinde açıklama yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; uyuşmazlığa konu taşınmazın 14.09.2005 tarihinde Ömer Faruk Karaduman, Serhat Karaduman ve Tahsin KARAKUŞ tarafından finansal kiralama yoluyla satın alındığı ve POAŞ ile adı geçen kişilerin ortağı olduğu KAR-DAŞ Petrol arasında söz konusu akaryakıt istasyonu üzerinde faaliyet göstermek üzere 22.9.2005 tarihinde bayilik sözleşmesi imzalandığı, 15.12.2005 tarihinde KAR-DAŞ Petrol'ün BAY/594-102/15299 numaralı bayilik lisansını aldığı, ancak tesisin AYDINPET'e devredilmesi sebebiyle ve kendi talebi üzerine 26.04.2007 tarihinde lisansının iptal edildiği, Ömer Faruk Karaduman'ın eşi Tuna karaduman ile Necmettin Aydın ve Mahmut Aydın'ın

T.C.

ANKARA

7. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/1997

KARAR NO : 2016/1382

ortığı olduğu AYDINPET ile POAŞ arasında 20.04.2007 tarihinde söz konusu akaryakıt istasyonu üzerinde faaliyet göstermek üzere bayilik sözleşmesi imzalandığı, 26.04.2007 tarihinde AYDINPET'in BAY/939-82/21945 numaralı bayilik lisansını aldığı ve tesisin JAVDES'e devredilmesi sebebiyle ve kendi talebi üzerine lisansının iptal edildiği tarih olan 28.10.2011 tarihine kadar AYDINPET'in bayilik faaliyetine devam ettiği, 13.04.2009 tarihinde POAŞ ile Necmettin Aydın ve Mahmut Aydın'ın kardeşi olan Haşım Aydın ile Ömer Faruk Karaduman'ın eşi olan Tuna Karaduman'ın ortakları olduğu GOLDEN PETROL arasında Protokol imzalandığı, söz konusu Protokol'ün 2. ve 6. maddeleri uyarınca; söz konusu taşınmaz üzerinde POAŞ lehine 18 yıl süreli yeni bir intifa hakkı tesis edilmesinin ve ayrıca taşınmazda POAŞ tarafından belirlenen JAVDES'in işletici olarak faaliyet göstermesinin GOLDEN PETROL tarafından kabul ve taahhüt edildiği, 16.04.2009 tarihinde ise taşınmazın Necmettin Aydın ve Mahmut Aydın'ın kardeşi olan Haşım Aydın ile Ömer Faruk Karaduman'ın eşi olan Tuna Karaduman'ın ortakları olduğu GOLDEN PETROL tarafından satın alındığı ve aynı tarihte POAŞ lehine 18 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği, son olarak 20.09.2011 tarihinde POAŞ ile JAVDES arasından bayilik sözleşmesi akdedildiği, dava konusu 18.03.2015 tarih ve 15-12/158-71 sayılı Rekabet Kurulu Kararında akaryakıt istasyonu ile ilgili olarak taraflar arasında 2005 yılından bu yana süregelen bir ilişki bulunmakla birlikte, POAŞ lehine eski malik tarafından 16.06.1993 tarihinde 15 yıl süreli tesis edilen intifa hakkının süresinin bittiği tarih sonrasında yeni malik GOLDEN PETROL'ün 16.04.2009 tarihinde söz konusu taşınmaz üzerinde POAŞ lehine 18 yıl süreli yeni bir intifa hakkı tesis etmiş olması ve taraflar arasında 13.04.2009 tarihinde akdedilen Protokol'de de bu intifa hakkının tesis edilmesi ile söz konusu taşınmazda JAVDES'in işletici olarak faaliyet göstermesinin GOLDEN PETROL tarafından kabul ve taahhüt edilmesi dikkate alındığında, anılan sözleşmeler yoluyla yeni bir dikey anlaşma kurmak yönünde tarafların iradelerinin yenilendiğinin kabul edildiği ve söz konusu dikey ilişkinin 16.04.2009 tarihinden itibaren 16.04.2014 tarihine kadar beş yıl süreyle 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma olanağının bulunduğu ve bu tarihten itibaren grup muafiyeti kapsamının dışında kaldığı sonucuna ulaşıldığı anlaşılmaktadır.

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 5/a maddesinin üçüncü fıkrasında; "Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise, yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdüreceksen, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar." hükmü getirilmiştir. Buna göre akaryakıt dağıtım şirketi bayi ile ilgisi olmayan üçüncü bir kişiden intifa hakkı yoluyla taşınmazı devralırsa hem bayilik hem de intifa sözleşmesi 5 yıldan uzun süreli yapılabilecektir. Uyuşmazlıkta davacının bayi olarak belirlediği JAVDES ile lehine intifa hakkı tesis eden GOLDEN PETROL arasında bir ilgi bulunmadığından ve idarece bu yönde bir tespit de ileri sürülmediğinden, münhasırlık kaydı bulunan sözleşmelerin 5 yıllık süreyle akdedebileceği yolundaki genel kuralın istisnası olarak getirilen ve yukarıda aktarılan hükümden faydalandırılması gerekecektir.

Bu durumda GOLDEN PETROL'ün 16.04.2009 tarihinde söz konusu taşınmaz üzerinde POAŞ lehine 18 yıl süreli yeni bir intifa hakkı tesis etmiş olması ve taraflar arasında 13.04.2009 tarihinde akdedilen Protokol'de de bu intifa hakkının tesis edilmesi ile söz

T.C.
ANKARA

7. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/1997

KARAR NO : 2016/1382

konusu taşınmazda JAVDES'in işletici olarak faaliyet göstermesinin GOLDEN PETROL tarafından kabul ve taahhüt edilmesi, dikkate alındığında, anılan sözleşmeler yoluyla yeni bir dikey anlaşma kurmak yönünde tarafların iradelerinin yenilendiği idare tarafından kabul edildiğinden ve bayi ile lehine intifa hakkı tesis eden arasında bir ilgi bulunduğunun da tespit edilmemiş olması karşısında; 5 yıllık süreye ilişkin genel kuralın istisnası niteliğinde bulunan 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 5/a maddesinin üçüncü fıkrası uygulanmaksızın 5 yıl süreyle grup muafiyeti uygulanması gerektiği yolundaki dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan, davalı idare tarafından 06.10.2015 tarihli ve 15-37/569-191 sayılı Rekabet Kurulu Kararıyla davanın konusuz kaldığı yolundaki iddiası; söz konusu kararın davacının 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 5/a maddesinin üçüncü fıkrasındaki istisnadan faydalandırılmaması yolundaki tespiti korumakla birlikte sadece dikey ilişkinin grup muafiyetinden yararlandırılacağı süreyi taraflar arasında bayilik sözleşmesinin imzalandığı 20.09.2011 tarihinden itibaren 20.09.2016 tarihine kadar olacak şekilde belirlediği anlaşıldığından; yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 174,25 TL yargılama gideri ve yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 1.500,00 TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, posta ücreti avansından artan miktarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, bu kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 28/04/2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

BAŞKAN VEKİLİ
GÖKHAN OĞUZ
32749

ÜYE
SEBAHATTİN ULUDAĞ
107212

ÜYE
YUSUF KENAN ZOR
165720

YARGILAMA GİDERLERİ

Karar Harcı :	27,70 TL
Başvurma Harcı :	27,70 TL
Vekalet Harcı :	4,10 TL
Posta Gideri :	114,75 TL
TOPLAM :	174,25 TL

